

Plán environmentální výchovy ve školním roce 2023 - 2024

V Uherském Hradišti - Mařaticích dne 14.9.2023

Vypracovala: Mgr. Šnajdarová Eva

Počet žáků: 192

ŠKOLA
PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

Základní škola T. G. Masaryka, Uherské Hradiště – Mařatice,
1. máje 55, příspěvková organizace

telefon: +420 576 514 063
mobil: +420 739 008 901

IČO: 70993343
IZO: 600124185

e-mail: zsmaratice@zsmaratice.cz
www.zsmaratice.cz

1. Charakteristika EVVO

Od 1.9.2007 vstoupil v platnost školní vzdělávací program (ŠVP) pro základní vzdělávání. Naše škola je neúplnou školou rodinného typu. Vycházíme z myšlenek projektu Zdravá škola. Filozofií školy je vytvářet pocit bezpečí, sounáležitosti, projevovat uznání, porozumění a partnerství žák – učitel – rodič. Snahou je vzdělávat žáky podle jejich individuálních možností a potřeb. Pokračujeme i v tomto školním roce podle školního vzdělávacího programu „Být zdravým ve zdravém světě“.

Hlavní změna z hlediska ekologické výchovy je vymezení průřezových témat. Průřezové téma Environmentální výchova je zahrnuto ve čtyřech základních tematických okruzích (Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Ochrana životního prostředí). Nejde jen o vyučovací předměty, ale o témata promítající se do obsahu základního vzdělávání jako celku, do organizace vzdělávání, jeho časového plánování, metod a forem.

Naše škola má v tomto školním roce 11 tříd, které navštěvuje 192 žáků 1. stupně. Do spolupráce se během roku zapojuje i MŠ na naší škole. Ekologickou výchovou na naší škole se snažíme směřovat k rozvíjení osobnosti dítěte formou prožitkového vnímání, kladného vztahu k živým tvorům i přírodě, historii a tradicím regionu, k harmonii citění, myšlení a odpovědnému chování dětí k vnějšmu prostředí. Především však k úctě k ostatním lidem, okolní krajině a k sobě samým.

2. Cíle EVVO:

- Chovat se zodpovědně k ochraně přírody
- Vnímat přírodu jako důležitou součást života
- Žáky vést k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí tak, aby se v budoucnu stala nedílnou součástí jejich života profesního i soukromého
- Podpořit u dětí zájem o ekologické chování
- Využívat školní zahradu k výuce většiny vyučovacích předmětů
- Získávat znalosti na základě vlastní prožité zkušenosti
- Školní zahrada by měla být využitelná k aktivitám a relaxaci dětí i ve ŠD
- Maximálně využívat školní zahradu k „učení venku“ napříč vyučovacími
- předměty

2.1 Hodnocení EVVO za školní rok 2022/23

V uplynulém školním roce proběhlo několik významných akcí.

Pevnost Boyard – v týmové hře si žáci prověřili schopnosti spolupráce, obratnosti, koordinace, ale i spousta znalostních úkolů. Podzim byl věnován pozorování přírody při vycházkách do okolí a podzimním dílničkám.

Škola v přírodě 2.5. – 5.5. 2023

Žáci 4. ročníku vydali na Vysočinu, kde je čekalo nejčistší životní prostředí, lesy, louky, potoky a rybníky, ale také zkušení lektoři, kteří jim pomohli nahlédnout do tajů přírody. Během projektu žáci prošli 4 základní živly – Vodu, Zemi, Vzduch a Oheň. V blízkém rybníčku prozkoumali, co ve vodě žije a roste. Zjistili, jaké vlastnosti má voda, a čekaly je také vodní hrátky. Největší událostí se však stala noční hra, která byla vyvrcholením celého dne. Druhý den zaměřili své zkoumání na živel Zemi. Děti se v průběhu třetího dne naučily zacházet s ohněm tak, aby se vždy naplnila jen první část přísloví. Naučily se rozdělovat oheň, správně připravit ohniště, vyrazily na dřevo a šišky do lesa. Získané zkušenosti pak zúročily při přípravě večerního táboráku, u kterého předvedly nachystaná vystoupení ve skupinkách. Poslední den byl věnovaný Vzduchu. Velkým zážitkem byla střelba z luku, výroba papírových draků a létajících vrtulek.

5.B zkoumala přírodu na Rochusu

V rámci celosvětového environmentálního projektu City Nature Challenge se páťáci vydali do Parku Rochus, aby zde s odborníky-přírodovědci zkoumali rostliny a živočichy této evropsky významné lokality. Projekt je realizován ve více než 400 městech světa.

Samotný projekt City Nature Challenge si klade za cíl ukázat lidem po celém světě, že i ve městech žije spousta organismů, které lze objevovat a pozorovat. K zaznamenání slouží mobilní aplikace iNaturalist. Je to opravdu snadné a zvládne to úplně kdokoliv bez sebemenšího přírodovědeckého vzdělání. Aplikace je totiž natolik inteligentní, že se pokusí sama rozpoznat, o jaký druh rostliny, zvířete, nebo houby se jedná. Pozorovatelé z 5.B si vše vyzkoušeli přímo v terénu a pomohli tak vědecké komunitě mapovat rozšíření jednotlivých druhů v dlouhodobém měřítku.

Den Země

Na osmi stanovištích si jednotlivé týmy prověřily své znalosti z poznávání zvířat i rostlin, vyzkoušely si, zda umí správně třídít odpad nebo rozeznat bylinky a koření pouze podle čichu. Jinde se děti dozvěděly o zákonitostech potravního řetězce a nechyběl ani přírodovědný kvíz a pantomima. Při putování školáci také museli vyluštit kód pomocí morseovky, který v cíli přečetli a zasloužili si za své snažení sladkou sušenkovou odměnu.

Základy myslivosti

Příležitost dovědět se zajímavosti o práci myslivce a obecně o myslivosti využili všechny třídy. Myslivkyně, paní Kollová, přivezla na ukázkou ke svému vyprávění nejen trofeje a kůže lesních živočichů, ale také svou jezevčici, která ji na cestách lesem pravidelně doprovází. Povídání se zaměřilo na činnosti prováděné v přírodě ve vztahu k volně žijící zvěři a k udržení a rozvíjení mysliveckých tradic a zvyků. Zajímaly nás nejen zbraně a jejich využití, ale také různé vábníčky a historky z lovu. Společně jsme obdivovali kožešiny a seznámili jsme se nejen se zákony lesa a života v něm, ale také s pomocí a hrozbou člověka pro lesní živočichy.

4. Spolupráce školy s dalšími subjekty

Středisko volného času Alcedo – Vsetín je krajským koordinátorem ekologické výchovy. Opět v tomto roce bude zasílat pozvánky, aktuality a metodické pokyny. Pomohou nám rozvíjet respekt k ochraně naší přírody a ohleduplnějšímu chování k životnímu prostředí. Snažíme se pokračovat ve spolupráci se Slováckým muzeem, Přírodovědným centrem Trnka, Parkem Rochus o.p.s., Centrem ekologické výchovy Žabka a dalšími organizacemi. Každý pedagog si může vybrat na webových stránkách environmentální výukové programy:

<http://www.trnka.xf.cz/vyukove-programy.html>

http://www.cevzabka.xf.cz/vp_1zs.html

Společnost EKO-KOM, a.s. se soustavně věnuje podpoře výuky environmentálních témat na školách. Vzdělávací aktivity jsou volně dostupné také na internetových stránkách www.tonda-obal.cz. Důvodem proč třídit odpad je dát možnost vyhozenému výrobku znovu ožít a vrátit se tak do oběhu, ale hlavně ulehčit tím přírodě a planetě od množství se odpadu.

Mezi stálé spolupracovníky v ekologické výchově patří:

1. Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula, Uherské Hradiště
2. Park Rochus – výukové programy a projekty
3. Centrum ekologické výchovy Žabka
4. Lesy ČR
5. Okresní myslivecký spolek Uherské Hradiště

5. Plán na školní rok 2022/2023

Ekologické vzdělávání a výchova jsou často spojovány s mezilidskými vztahy. Chápeme, že pouze poznávání přírody pro význam její ochrany nestačí. Požadavek slušného jednání mezi žáky, žáků k dospělým i k přírodě je současně prostředkem k vytváření příznivé atmosféry školy a ke zlepšení spolupráce rodičů, učitelů a veřejnosti.

Září	Adaptační program prvňáčků na školní prostředí Zpracování celoročního plánu EVVO Obnova hlavní informační tabule a popisek dřevin školní zahrady Šipkovaná – týmová hra pro všechny žáky školy Evropský týden mobility – Den bez aut – akce města UH
Říjen	Den stromů – akce pořádaná městem UH Ochutnávka bylinek z vyvýšených záhonů v naší škol. zahradě Zazimování vyvýšených záhonů
Listopad	Podzim – téma hodin výtvarné výchovy Pokračování v přípravě přezimování zahrady Výukové programy Žabka, Trnka – výběr dle tříd
Prosinec	Mikulášský projekt ve třídách Přikrmování ptáků do krmítek Dodržování vánočních tradic – ve třídách Vánoční zvyky – mezitřídní projekt
Leden	Ptačí hodinka – sčítání ptactva na krmítku Přikrmování ptactva během zimních měsíců Šetření energie – světlo a teplo Pozorování stop zvěře a zimní přírody
Únor	

	<p>Fenologická a zoologická pozorování přírody během zimního období v jednotlivých třídách – výsev semínek a předpěstování sazeniček</p> <p>Přírodovědné kvízy - https://www.alik.cz/a/skola</p> <p>Výukové programy – Trnka, Žabka, VIS</p>
Březen	<p>Měsíc ptactva – sledování návratu stěhovavých ptáků</p> <p>První jarní den – povídání ve třídách</p> <p>Probouzení stromů na školní zahradě – pozorování jarní přírody</p>
Duben	<p>Den Země – akce DDM Šikula ve Smetanových sadech</p> <p>Výsadba vyvýšených záhonů</p> <p>Výtvarná soutěž – Myslivecké sdružení UH</p> <p>Třídění odpadu – www.tonda-obal.cz.</p> <p>Zapojení do celosvětového environmentálního projektu Nature Challenge</p>
Květen	<p>Vlastivědné a poznávací školní výlety</p> <p>Dodatečná nabídka výukových programů</p> <p>Světový den životního prostředí</p> <p>24.5. Evropský den parků</p> <p>Výukové programy – Žabka, Trnka</p>
Červen	<p>Oslava Dne dětí</p> <p>Vlastivědné a školní výlety</p> <p>Výšlapy do blízkého okolí</p> <p>5.6. – Světový den životního prostředí</p> <p>Celodenní využití školní zahrady – péče o vyvýšené záhony, pozorování rostlin a dřevin, společné čtení knih, relaxační chvíle</p>

6. Dlouhodobé cíle:

- Pokračovat ve spolupráci s rozmanitými organizacemi v regionu
- Vnímat školní zahradu jako zdroj poznání
- Podněcovat u dětí zájem o vzhled okolí, třídy a prostředí, ve kterém žijí
- Nebýt lhostejný k nezodpovědnému jednání druhých
- Pokračovat v práci přírodovědného oddílu
- Zapojovat žáky do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem města
- Spolupráce s MŠ na naší škole
- Zapojit do neformální spolupráce rodiče
- Pracovat se školním výchovným poradcem při řešení problémů dětského kolektivu
- Podporovat zdravé vztahy mezi žáky
- Sledovat dotační výzvy Ministerstva životního prostředí
- Zapojit se formou motivace do sběru hliníku

7. Krátkodobé cíle:

- Výukové programy – dopolední
- Návštěva muzeí, galerií
- Terénní akce
- Výlety, exkurze
- Příprava plánu EVVO, jeho realizační část a vyhodnocení
- Organizovat akce zaměřené k EVVO
- Cílené vedení žáků ke třídění odpadů do sběrných kontejnerů nebo tašek
- Účastnit se seminářů a vzdělávání v této oblasti
- Navazovat kontakty se středisky ekologické výchovy
- Podněcovat a přispívat k ekologizaci školy
- Splnit podmínky dotační výzvy Ministerstva životního prostředí a získat tak finanční prostředky k rozsáhlým úpravám školní zahrady

8. Závěr:

Ekologický provoz naší školy se oproti minulému období zlepšil, i když se jedná o dlouhodobý proces. Důsledné třídění odpadu, údržba školní zahrady, odpadové hospodaření, využití zbytkových materiálů, používání sešitů a papírů z recyklovaného materiálu, šetrné zacházení s učebnicemi nebo omezení spotřeby jednorázových plastových obalů. To vše by měli sledovat pedagogové i pracovní týmy žáků. Snažíme se, aby děti v tomto věku pochopily důležitost zodpovědného jednání k přírodě a životnímu prostředí. Velkým přínosem bylo za pomoci rodičů zbudování vyvýšených záhonů a pěstování bylinek.

V dalších letech by se měla uskutečnit proměna školní zahrady, která by měla být využitelná k „učení venku“ napříč vyučovacími předměty i ve volnočasových aktivitách. Novým trendem je dětem reálně přiblížit inspirativní prvky přírodní zahrady různé povahy. Můžeme mezi ně zahrnout třeba kamennou bylinnou spirálu, další vyvýšené záhony k pěstování jednoletých bylin, květnatou louku pro podporu života hmyzu, svody dešťové vody, kompostér, pergoly a přístřešky s pracovními stoly, smyslové chodníky, hřbitov odpadků, mlhoviště a mnohé další prvky využitelné pro moderní výuku EVVO v souladu se Školním vzdělávacím programem naší školy „Být zdravým ve zdravém světě“. Využití těchto prvků a aktivit naplňují klíčové kompetence zejména k učení, sociální, personální, občanské a pracovní.

Vnímáme potřebu vybudovat a upravit školní zahradu a rozšířit ji o nové prvky, které povedou k rozvoji environmentálního vzdělávání a výchovy. Schází nám autentický vztah žáků k přírodě. Chceme zkvalitnit technické a didaktické zázemí pro výuku ve venkovních prostorách v souladu se Školním vzdělávacím programem a celoročním plánem EVVO. Klimatická zahrada by měla také žáky a veřejnost upozornit na problémy současné přírody a vést je k žádoucímu chování a jednání ke vztahu k ní.